

[Morten Lange.]

ikke sagt, at udenrigstjenesten ikke kan yderligere forbedres, måske også gøres billigere; det bliver jo heller ikke sidste gang, folketinget beskæftiger sig med dens organisering. Vi vil ved tredje behandling stemme for lovforslagene, forudsat de ikke inden den tid måtte undergå yderligere forrindelser.

Udenrigsministeren (J. O. Krug): Jeg vil gerne takke udvalget for en god og positiv behandling af lovforslagene. Det glædede mig at høre, at flere af de ærede ordførere, først og fremmest det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, var tilfredse med arbejdet i udvalget.

Jeg er enig med det ærede medlem i, at vi har haft en energisk formand, men vi har også haft energiske udvalgsmedlemmer fra alle partier. Jeg må måske have lov til at tilføje, at udvalget havde en meget stor fordel derved, at det i kommissionsbetænkningen havde et usædvanlig godt gennemarbejdet og klart grundlag for sit arbejde; specielt var der den store fordel, at et enigt erhvervsliv stod bag de forslag, der blev stillet.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft stillede et spørgsmål til mig vedrørende det udvalg om nedrustnings- og atomvåbenspørgsmål, som regeringen i går gav meddelelse om ville blive nedsat. Det ærede medlem spørger om, hvorfor et sådant særligt udvalg overhovedet er nødvendigt; kan de problemer, der skal behandles i det, ikke lige så godt behandles i det lille sekretariat, der nu oprettes i udenrigsministeriet? Grunden til, at vi har fundet et særligt udvalg nødvendigt, er udelukkende, at også forsvaret og den fysiske videnskab, atomvidenskaben, må inddrages i arbejdet. Det er i øvrigt min tanke, at dette lille udenrigsministerielle sekretariat skal fungere som sekretariat for det nye udvalg.

Flere af de ærede ordførere har givet udtryk for skuffelse over, at det nordiske samarbejde i udenrigstjenesten ikke er nået videre, end tilfældet er. Nu er jeg i den situation, at jeg må være diplomatisk eller i hvert fald prøve på at være diplomatisk i mine kommentarer hertil, men jeg har vel lov at sige, at jeg i det store og hele kan

tilslutte mig, hvad der er blevet sagt, også af det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft. Jeg kan også sige, at det danske initiativ for at skabe et praktisk nordisk samarbejde i udenrigstjenesten vil blive fortsat; så må vi jo håbe, at vi efterhånden kan nå frem til bedre resultater.

Besparelser skal jeg ikke sige ret meget om. Vi har jo drøftet spørgsmålet meget dybtgående, og der er gennemført adskillige praktiske besparelsesforanstaltninger. Jeg skal nøjes med at sige, at min energi i denne henseende ikke skal ophøre. Jeg erkender, at man i udenrigsministeriet har en større pligt end i andre tjenestegrene til altid at være vågen over for besparelser som følge af den særlige karakter, en udenrigstjeneste nu engang har.

Til det ærede medlem hr. Per Federspiel skal jeg gøre en enkelt bemærkning vedrørende sekretariatet. Det ærede medlem og hans parti har den opfattelse, at ministeriet skal være bundet til som leder af dette sekretariat at tage en mand fra tjenesten og skal være udelukket fra at tage en mand uden for tjenesten. Det mener jeg ikke er rigtigt. Jeg mener netop, at udenrigsministeren må have den mulighed at tage en mand udefra, hvis han her kan finde den bedst kvalificerede, også ud fra det hensyn, at de principielle overvejelser og analyser, dette lille sekretariat skal foretage, bør kunne foretages uafhængigt af ministeriets traditionelle tankebaner.

Der bør kunne komme en mand udefra med et frisk syn på tingene. Derfor synes jeg, det er rigtigt, at man udformer lovens bestemmelser sådan, at udenrigsministeren til enhver tid er frit stillet. Kan han finde den bedst kvalificerede mand fra tjenesten, kan han tage ham, men kan han finde en bedre kvalificeret mand udefra, bør han have mulighed for at tage ham, og jeg synes ikke, det kan være rigtigt, som det ærede medlem hr. Per Federspiel antyder, at man dermed skulle indføre en grå eminence, der skulle diktere landet vor udenrigspolitik — det er på ingen måde tanken. Dette lille sekretariat skal på ingen måde skabe vor udenrigspolitik, den skal bestemmes helt andre steder. Det er regeringen og folketinget, der via drøftelserne i det udenrigspolitiske nævn skal tilrette-